

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 598/2015
03.02.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца Н.Ш.1 из Н.С., ... бр. ..., чији је пуномоћник Др Е.В., адвокат из Н.С., Улица ... бр. ..., против туженог Н. АД из Н.С., Улица ... бр. ..., чији је пуномоћник Н.Ш.2, адвокат из Н.С., Улица ... бр. ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 763/14 од 15.07.2014. године, у седници одржаној 03.02.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 763/14 од 15.07.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 7908/10 од 15.11.2013. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца. Ставом другим изреке поништено је решење о отказу уговора о раду број 07-4-1/4/2164 од 12.07.2010. године. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоца врати на рад на његове раније послове или на послове који одговарају VII 1 степену стручне спреме, дипл. инг. електротехнике и рачунарства, изврши реституцију радног односа тужиоца почев од 16.07.2010. године и пријави га са тим датумом на обавезно социјално осигурање, изврши упис радног стажа од наведеног датума у радну књижицу тужиоца, те накнади трошкове поступка од 207.750,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је део захтева за накнаду парничних трошкова преко досуђених 207.750,00 динара па до тражених 249.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 763/14 од 15.07.2014. године, ставом првим изреке жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова за састав одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени је изјавио ревизију, због погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог по основу уговора о раду број I-221 од 15.07.2008. године, на радном месту пројектант ИС у Одељењу за развој и пројектовање ИС Дирекције за системску подршку, док је према анексу број I од 15.12.2009. године тужилац обављао послове радног места специјалисте за програмирање дистрибутивних апликација почев од 01.12.2009. године. Спорним решењем број 07-4-1/4/2164 од 12.07.2010. године, тужиоцу је отказан уговор о раду закључно са 15.07.2010. године, применом члана 179. тачка 7. у вези члана 172. и члана 192. Закона о раду, с обзиром да је тужилац одбио да прими понуду за закључење анекса уговора о раду. Наиме, 14.06.2010. године тужиоца је у ходнику срео његов руководилац З.М. и позвао га да пође са њим у кадровску службу ради уручења понуде за закључење анекса уговора о раду. У кадровској служби били су присутни С.Ђ. и С.Ш., а З.М. је тужиоцу усмено изнео понуду за измену уговорених услова рада, али том приликом није рекао на које се радно место премешта, нити колики ће бити коефицијент за обрачун зараде, већ само да прелази на друго радно место у други сектор, због чега је тужилац затражио да му се понуда са анексом пошаље на кућну адресу. Том приликом тужилац није прочитао понуду, нити је знао на које радно место се премешта, нити колики ће бити коефицијент за обрачун зараде. У писмену под називом „понуда за закључење анекса уговора о раду“ без броја и датума, између осталог, наведено је да се тужиоцу нуди закључење анекса уговора о раду за обављање послова самостални сарадник за евиденцију непокретне имовине Н., Служба за евиденцију непокретне имовине Н.- Н., Сектор за попис непокретне имовине туженог, Дирекција за управљање имовином, функција за правна и корпоративна питања са условима утврђеним Правилником и коефицијентом 3,58 за обрачун зараде, а на полеђини наведеног писмена је руком написано да је тужилац одбио да прими понуду 14.06.2010. године и потпис М.З.. У службеној изјави од 08.07.2010. године З.М. је навео да је тужиоцу покушао да уручи понуду за закључење анекса уговора о раду ради премештаја на друго радно место, коју је тужилац одбио да прими.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужиоца и поништили решење о отказу уговора о раду од 12.07.2010. године и наложили туженом да тужиоца врати на рад на његове раније послове или на послове који одговарају његовом степену стручне спреме, као и да га пријави на обавезно социјално осигурање почев од 16.07.2010. године и упише радни стаж од наведеног датума у радну књижицу тужиоца.

Одредбом члана 179. тачка 7. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05 и 54/09), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тачка 1) – 4) овог закона.

Одредбом члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду, прописано је да послодавац може запосленом да понуди анекс уговора о раду ради премештаја на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада, а чланом 172. став 1. да уз понуду за закључивање анекса уговора о раду послодавац је дужан да запосленом у писаном облику достави и разлоге за понуду, рок у коме запослени треба да се изјасни о понуди и правне последице које могу да настану одбијањем понуде.

Одредбом члана 185. став 2. Закона о раду прописано је да решење мора да се достави запосленом лично, у просторијама послодавца, односно на адресу пребивалишта или боравишта запосленог, док је ставом 3. истог члана, прописано да ако послодавац запосленом није могао да достави решење у смислу 2. овог члана, дужан је да о томе сачини писмену белешку. Ставом 4. истог члана, прописано је да у случају из става 3. овог члана решење се објављује на огласној табли послодавца и по истеку осам дана од дана објављивања сматра се достављеним.

Испитујући законитост спорног решења од 12.07.2010. године, нижестепени судови су правилно закључили да понуда за закључење анекса уговора о раду тужиоцу није достављена на законом прописани начин. Наиме, тужени је био дужан да понуду за закључење анекса уговора о раду достави лично тужиоцу, а пријем констатује на доставници односно повратници уз потпис тужиоца. Ако лично достављање није могло да буде обављено на тај начин, тужени је био дужан да то службеном белешком констатује и наведе која је радња достављања предузета и зашто достављање није извршено, а у случају одбијања тужиоца да прими понуду тужени је био дужан да исту истакне на огласну таблу и након протека осам дана, достављање би се сматрало извршеним. Како није поступљено на наведени начин, нижестепени судови су правилно закључили да због повреде члана 185. став 2-4. у вези са чланом 172. став 1. Закона о раду, није образован отказни разлог одбијање закључења анекса уговора о раду из члана 179. тачка 7. истог закона, па је поништено решење о отказу уговора о раду од 12.07.2010. године и обавезан тужени да тужиоца врати на рад на његове раније послове или на друге послове који одговарају његовој стручној спреми почев од 16.07.2010. године, применом члана 191. став 1. Закона о раду.

У изложеном смислу, неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права, којима се указује да не постоји обавеза послодавца да спроведе процедуру достављања писмена применом члана 185. Закона о раду. Наиме, одредбом члана 193. став 1. истог закона, прописано је да се запосленом у писаном облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности, са образложењем и поуком о правном леку, осим у случају из члана 172. овог закона, док је ставом 2. истог члана, прописано да одредбе члана 185. став 2-4.

овог закона односе се и на поступак достављања решења из става 1. овог члана. Како се свако решење о остваривању права и обавеза доставља запосленом по процедури прописаној чланом 185. став 2-4. Закона о раду, та процедура је обавезна и за достављање понуде за закључење анекса уговора о раду. У конкретном случају тужени је могао закључити да је тужилац одбио закључење анекса уговора о раду само у ситуацији да је тужилац одбио пријем понуде сачињене и достављене на законит начин. С обзиром да је тужиоцу непосредни руководиолац усмено изнео измену уговорених услова рада (анекс), али том приликом није рекао на које се радно место премешта, нити колики ће бити коефицијент за обрачун зараде, већ само да прелази на друго радно место у други сектор, тужилац је тражио да му се понуда пошаље на кућну адресу, што тужени није урадио, нити је поступио према члану 185. став 2-4. Закона о раду. Стога је основан закључак да тужени није спровео поступак у складу са законом, јер је за понуду прописана писана форма и садржина, као и начин достављања, због чега је спорно решење о отказу уговора о раду незаконито, како су то правилно закључили нижестепени судови.

Наводе у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд није ценио, јер се ревизија из ових разлога не може изјавити, применом члана 398. став 2. Закона о парничном поступку.

На основу члана 405. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**